

ALBINA

REVISTĂ POPULARĂ

Apare în fiecare Duminică

COMITETUL DE REDACȚIE:

ION KALINDERU

P. Gârboviceanu	P. Dulfu
G. Coșbuc	V. S. Mega
G-I.P. V. Năsturel	N. Nicolaescu
Gh. Adamescu	Gr. Teodosiu
I. Otescu	C. C. P.-Tașcă.

Srâmbu

Noua Parfumerie și Drogerie Medicinala TOMA BRĂTULESCU

București, calea Griviței No. 145 (lângă Gara de Nord). București.

Oferă onor. sale clientele parfumuri din cele mai renumite fabrici franceze, ruse, germane și engleze; pudre de orez, depilatoare și săpune alese, brillantine, superbe colorante pentru păr, diferite loțiuni, apă de colonia, de lavande, de verveine și portugai, etc., ape și pomezi de quinquina parfumate, Capilarine, col-cream de la princesse și cosmetice igienice, piepțini fini, Odol, perii, paste pentru dinți, thermometre pentru baie și diferite feluri de bureți, glicerină, vasilină, lanolină și tot felul de articole pentru tualete.

Articole pentru menajiu, ca: ceaiuri, cafea și cacao în sămânță și pulbere, făină lactată Nestlé, culori vegetale, arome și esențe pentru liqueruri și limonade, romuri și cognacuri, esențe pentru conserve alimentare, Sifoane cu cari se prepară ape gazoase, alcool și sistematice mașine pentru spirt denaturat, ape minerale și diferite săruri pentru băi, cum și prafuri «Zackerlin», carboral, borax, acid boric, naftalină ieftină, bicarbonat de sodiu, salol și chinine, etc. Aniline și culori, aparate, accesorii și gata soluțiuni, băi, pentru fotografie. Uleiuri și grăsimi minerale, parafină, benzină și vasilină americană, terebentine, pensule, lacuri și culori pentru pictură, vopsele, ceară și sărmă pentru parchete, etc.

Diferite ierburile alese. rădăcini, scoarțe, frunze, flori și semințe pentru ceaiuri și muștaruri, precum și felurite uleiuri vegetale și animale, ca : unt de cocos, de in, de ricin și amigdale și curat uleiu din ficat de morun pentru cura de iarnă, etc.

Multe specialități farmaceutice române, franceze și germane, precum: bugile, balsamuri pentru viață, capsule, cataplasme, coaltare, crayoane, ceaiuri, dragole, elixire, emulsiuni uleioase, emplastre, glicerofosfate, globule, granule, injecțiuni, ovule, paste, pastile, perle, pilule, prafuri, săruri, supositorii, soluțiuni, siropuri și vinuri medicamentoase care, prin rolul ce îndeplinesc unele de a fi atiseptice și desinfectante iar altele nutritive și întăritoare, sunt preparate cu scopul de a fi întrebuințate la vindecarea suferințelor cărora să le redea sănătatea, forța și energia și de a le fi reconstituante ale sistemului nervos îndepărtându-le cu totul anemia și slăbiciunea generală.

Bogat asortiment de cauciucărie și pansamente cum instrumente și accesorii de resortul Farmaciei, Obstetricii și Chirurgiei, Opticii și Dentisticii, ca : vată și tifoane, guthapercha și mușamale impermeabile, tuburi de cauciuc, canule, injectoare și sistematice irigatoare pentru Moașe și Lehnse, pompe țrage-lapte și biberone, ploști și lighiane de porțelan, specule, ață de mătase și ace, seringi, sonde, aparate inhalatoare, bandage și cercuri herniare, corsete elastice pentru doamne și ciorapi pentru varice, tuburi stomachale, pulversitoare și vaporisatoare, preservative, suspensoare, thermometre maximale cum și alte utensile și accesorii de sticlă, aluminiu, platină, faianță și porcelan, ochelari, foarfeci și clești, etc.

La cerere, expediază în orice parte a Țării, contra ramburs, prompt și cu prețurile cele mai ieftine, ori și ce fel de mărfuri din această branșă.

Albina

Revistă Enciclopedică Populară

Abonamentul în țară pe an lei 5 | Abonamentul în străin, pe an lei 6
 » » » 6 luni » 3 | Un număr 15 bani
 Pentru anunțuri 1 leu linfa. Măsa publicitate, 5 bani cuvântul.
 Manuscrisurile nepublicate se ard.

SUMARUL:

Athanasie Râmnicu, Cuvântare. — *G. Coșbuc*, Cultura bumbacului. — *R.*, Mănăstirea Cașin. — *Artur Gorovei*, Legile țării: Libertatea învățământului și a presei. — *Fl. Cristescu*, Chirchirel. — *I.*, Legea monopolizării Cărciumelor (V.). — *Fl. Davidescu*, Îmbunătățirea rasei cailor noștri. — Starea Agricolă a României la finele lui Aprilie. — Societatea «Teșătoarea». — Cronica Săptămânii. — Informațiuni. — Corespondență cu cititorii — Bibliografie. — Licitațiuni. — Aviz.

Ilustrațiuni: Mănăstirea Cașin: Biserica. — Clopotnița și zidurile mănăstirii Cașin. — Cal englezesc. — Cal arab. — Armăsar anglo-arab.

Pagina glumeață: *A. Pann*, Din ale lui Nastratin Hoge.

Cuvântare ținută în biserica sf. Episcopii din R.-Vâlcea la denia din sf. și marea joi în scopul adunării de ofrande pioase pentru tuberculoși potrivit înaltei dispozițiuni luată de A. S. R. Principesa României.

Tubiților,

În aceste 12 evanghelii ce s'au citit astăseară se înfă-țoșează ca în niște mărețe icoane, patimile înfricoșate ce au avut să sufere Mântuitorul dela oamenii necredincioși, nemulțumitori și impietriți. Iară patimile sale sunt cu atât mai înfricoșate, când ne gândim că el eră nevinovat. A spus-o Pilat: «Nu aflu nici-o vină în omul acesta». Mân-tuitorul însuși zisese: «Cine mă va vădi pre mine de pă-cat?» A pățimit însă după sfatul cel din veci al lui Dumnezeu, a pățimit pentru noi oamenii și pentru a noastră mân-tuire, a pățimit pân la Cruce și îngropare ca să dea și pilda cea mai mare de a suferi cu încredere în Dumnezeu nu numai celor ce pățimesc după dreptate pentru pă-catele lor, cât mai vârtos celor ce sufăr, fără a fi făcut ei

însuși vre-o vinovăție. Pentru acești oameni cu deosebire patimile Mântuitorului sunt un izvor nesecat de mângâere și de întărire. Dar patimile sale se amintesc în fiecare an odată cu așezarea primăverii pentru ca să nu perdem din vedere că dacă mulți dintre noi ne îndulcim și ne bucurăm de toate bunurile acestei vieți vremelnice, cum ne bucurăm de înturnarea primăverii și a tuturor frumuseților ei, sunt o mulțime de oameni cari sufer, sufer boale, sufer lipsă și nevoie, sufăr ocările altora fără a fi vinovați, sau mai bine, a zis Mântuitorul însuși: «Sufer întru dânsii» căci el s'a numit pe sine frate cu toți cei ce sufer, cu toți cei sărmani și nedreptățiți.

Nu cred să fie vreunul între noi, fraților, care cugetând cu dinadinsul la toate cele ce a pățimit Mântuitorul, să nu fie pătruns până în adâncul inimii sale de înduioșare și de uimire.

Însuși vrăjmașii săi plecau de lângă crucea lui bătându-și piepturile lor. Ce zic eu? chiar pietrele neînsuflețite s'au despiciat înaintea atâtor infricoșate patimi. Ar fi să aibă cineva o inimă mai tare ca piatra dacă n'ar fi înduioșat de atâtea suferințe, și n'ar hotărî întru sine să viețuiască după voia Domnului, ca să nu-și atragă chinuri și osândă pentru păcate. Ar fi să aibă cineva o inimă împietrită, ca fiind lovit pe nedrept de vre-o nenorocire sau suferință să nu sesimțască oare cum întărit a răbdă cugetând la patimile Domnului și la supunerea ce el arată părintelui său, căruia i-a zis: «Părinte nu pre cum voiu eu, ci precum tu, fie voia ta». Ar fi însăfârșit să aibă cineva o inimă de piatră, ca patimile Domnului să nu-l umple de milă și compătimire către toți cei ce sufer — către toți cei ce sunt în nevoi și în durere, mai ales aducându-și aminte de cuvântul Domnului, că orice ar simți și ar face pentru cei ce sufer — o face însuși lui, și primesc în schimb însutit aici și viața veșnică: «Amin zic vouă, orice ați făcut unuia din acești mai mici frați ai mei, mie ați făcut».

Intemeiată pe acest înalt simțământ de dragoste creștinească către aproapele, ce fără de îndoială se deșteaptă în adevărații creștini, mai ales la aceste sfinte și mari zile ale patimilor Domnului, Alteța Sa Regală Principesa Maria a României a arătat dorința ca noi slujitorii altarului să vă cerem călduros ajutor în folosul celor atinși de boala

oftigei, ce ca un biciu înfricoșat băntue mai ales orașele noastre.

Numai la vederea unui bolnav de aceștia te cuprinde mila. Acei ochi stinși, acel obraz scofâlcit, acea față veștejită, acea tuse seacă, acea tremurare a tot trupul de slăbiciune. Astfel de bolnavi deci cată cu deosebire a fi ajutați. De aceea Alteța Sa Regală a luat hotărîrea caritabilă de a zidi un ospiciu pentru astfel de bolnavi, urmând înaltei pilde a M. S. Reginei, Augusta sa Mătușe, care își închină toată purtarea sa de grije pentru nenorociți precum sunt orbii și toți cei sărmani.

Și e vrednică de toată luarea noastră aminte, fraților, înțeleapta măsură ce a luat A. S. R. Principesa ca cel dintâi obol în frumosul scop ce urmărește să vie dela pietatea credincioșilor, dela dragostea lor creștinească. A voit ca la temelia acestui așezământ să fie jertfa noastră cea de bună voe, din dragostea curată către Dumnezeu și către aproapele. Asemenea jertfă e cea mai bine plăcută lui Dumnezeu, căci pre dătătorul de voie, zice Apostolul, îl iubeste Domnul.

Această jertfă este și adevărata jertfă pentru că ea se face fără vre-o desdaunare simțită, ca petreceri sau câștiguri din loterii și tombole, ci numai pentru plăcerea de a face bine, ceeace e semnul creștinului celui mai bun.

Vă îndemn dar, iubiților, și vă rog întru numele Domnului nostru Iisus Hristos carele a pătimit ca să ne izbăvească pre noi din patimi, să veniți mâine seară fiecare aducând obolul său după putere și dragoste, și să-l depuneți aici la sfânta biserică, spre a se trimete de aici A. S. R. Principesei Maria, care a luat sub ocrotirea Înălțimei sale pe acești nenorociți.

Cine poate și voește are prilej a face un asemenea bine și pentru infirmii din orașul nostru, în folosul cărora sunt așezate cutii pe la toate bisericile, precum și în biserica Sf. Episcopii. Să facă aceasta și astăseară și oricând, iar Dumnezeu cel ce pătrunde în cugetele noastre va răsplăti fiecăruia, după inima lui, cu toate cererile cele către mântuire și desfătarea vieții cei veșnice și fericite.

Darul Domnului Dumnezeu și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, și dragostea lui Dumnezeu și Tatălui și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi toți. Amin.

Athanasie Râmnicu.

Cultura bumbacului.

n evul mediu se credeă că bumbacul e lâna unor fel de oi cari cresc pe copaci. Numai bogații puteau pe atunci să poarte haine de bumbac, făcute din pânză adusă gata din China. Despre planta care produce bumbacul n'aveau nici o idee. Să știă din svon că bumbacul crește pe un anumit soi de copaci, dar neputându-și lumea explica faptul că un material așa de asemănător cu lâna să fie produsul unei plante, și nu al unui animal, au ajuns la gânduri cu totul confuze și ridicole, iar știința de pe atunci da ca adevăr curioasa legendă că există un copac-oaie, care ar fi trăind prin Mongolia. Iși închipuiau adică o ființă dublă, și plantă și animal. Un copac ca toți copacii, al căror fruct — deci ca merele din măr — este o oaie, și aceasta ca toate oile, cu deosebire că stă fixată pe creanga sa dela naștere până la moarte. Crengile copacului sunt foarte flexibile, așa oile din vârfurile ramurilor se pot plecă până la pământ, să pască iarba din jurul copacului. Dacă n'au iarbă, mor. Acestea dau lâna aceea ce se numește astăzi bumbac. Și fiindcă sunt oi adevărate, au o carne bună de mâncat, și mai ales lupii o caută cu mare dor.

Așa spuneă știința evului mediu. Ce de nebunii și de lucruri ridicole se spuneau prin cărți despre acest animal-plantă și în câte chipuri neghioabe încercau savanții să-și explice acest fapt. Legenda a dăinuit multă vreme, și se găsesc explicații științifice despre copacul-oaie chiar și prin veacul al optsprăzecilea, pela 1725 și mai târziu.

Cultura bumbacului e cunoscută de mii de ani în China și în Japonia. Englezii au introdus-o mai întâiu în Indii, în Statele-Unite, apoi în Egipt, în Africa sudică, iar acuma se cultivă bumbacul și în Europa, în Crimeea, în Italia sudică și în Grecia. Bumbacul e acel produs al naturii care pune cele mai multe fabrici în mișcare, el e între toate produsele țesute cel mai întrebuințat. După statisticile englezești, pe întreg pământul se întrebuințează peste cinci mii de milioane de chilograme de bumbac. Se poate prețui că în fabricile cari se ocupă cu prepararea bumbacu-

lui, lucrează peste opt milioane de oameni, și că peste cincizeci de milioane de suflete își susțin viața cu cultura bumbacului.

Planta bumbacului iese din semințe. Florile ei albe și frumoase, mai spre coacere bătând în roșu, cad când e fructul copt. Acesta e o capsulă ovală cam de mărimea unui ou, și conține semințele învelite în fire de păr moale și alb. Capsula plesnește și firele es la iveală, un mănuchi sau o coamă cam de grosimea pumnului: acesta e bumbacul. Culegerea acestor coame e un lucru ușor și greu totodată. E greu, căci cere multă îndemânare: să apuci coama cu siguranță, ca să prinzi în mână toate firele, și să o smulgi cu o singură și corectă învârtire a mânei, căci altfel firele se rup ori se deslânează. Acest lucru se poate face numai cu mâna; s'au făcut mii de încercări cu fel de fel de mașini, dar toate fără rezultat, astfel că Englezii cari au găsit mașini pentru toate, n'au putut până acum să găsească una de cules bumbacul. Culesul merge greu; câmpiile sunt săptămâni întregi acoperite de sute de mii de oameni. Numai în Statele-Unite plata culegătorilor unei recolte se ridică la peste patru sute de milioane de lei. Bumbacul, cules așa în coame, se usucă dintâiu, apoi cu mașina se curăță de semințe și se împachetează pentru transport. Pentru înlesnirea transportului, bumbacul se presează cu mașini hidraulice așa de mult încât cinci kilograme abia ocupă un volum de un decimetru. Apoi se fac baloturi.

Multă vreme singură Anglia avea monopolul industriei bumbacului, și în cea mai mare parte acestei industrii i se datorează averea cea fabuloasă a Angliei și puterea ei în lume. Acum însă o concurează Statele-Unite, și nu în mică măsură Franța și Germania.

Acum, în câte feluri se prepară bumbacul, o știm cu toții. Câte feluri de pânze nu se fac din el, cunoscute în comerț ca gaz, muselin, carton, satin, batist și altele. Mult bumbac se întrebuințează pentru facerea scamei, dar, dintre toate întrebuințările lui, cea mai nostimă e fabricarea de paveze, în sultanatul Vadai în Africa. Sultanul are vr'o trei mii de călăreți cari poartă în loc de zale, haine de bumbac presat, prin care nu poate pătrunde săgeata și sulița și chiar pentru gloanțe sunt o pedică serioasă. Tot așa sunt îmbrăcați și caii, de sus până jos, în paveze de bumbac.

Planta bumbacului e folositoare nu numai pentru bumbacul ce-l dă. Mai 'nainte vreme semințele plantei se aruncau, și a trecut multă vreme până ce au cunoscut oamenii folosul lor. Ele conțin mult oleiu, ca rapița, și din ele se scoate un oleiu curat și bun, care se întrebuințează ca și undelemnul, ca mâncare, ca material de ars; apoi din el se prepară unt artificial, grăsimi ca untură pentru mâncări, și sîpun. Din pasta ce rămâne după scurgerea uleiului din ea, se fac turte cari se vînd ca nutreț pentru vite. Cotoarele plantei servesc ca nutreț; din ele se fac și rogojini.

G. Coștuc.

Mănăstirea Cașin.

Mănăstirea Cașin din județul Bacău (plasa Trotuș, com. Mănăstirea Cașin), a fost zidită la 1655 de Domnitorul Moldovei Gheorghe Ștefan.

Aci era moșia sa și își făcuse în jurul bisericii clădiri mari pentru reședință și înconjurate cu ziduri de cetate. Zidurile au fost dărâmate de Domnitorul Mihaiu Cehan Racoviță, unde se închisese oști nemțești în 1717. La 1820 s'a făcut din nou o parte din zid, de către egumenul Isaia Țărigrădeanul.

La 1742 Mănăstirea cu averile ei a fost închinată Sfântului Mormânt.

Se crede de unii autori că Gheorghe Ștefan ar fi fost înmormântat aci, dar nu se găsesc dovăzi despre aceasta.

Astăzi avem aci o simplă biserică de mir a satului și ruine. Administrația Casei Bisericii a hotărât s'o repare și pentru aceasta a făcut oarecari lucrări.

Dăm aci — după *Buletinul monumentelor istorice* — două gravuri, cari arată starea în care se găsesc ruinele și biserica dela Cașin.

R.

Mănăstirea Cașin: Biserica.

Mănăstirea Cașin: Clopotnița și zidurile.

LEGILE ȚĂREI.

Despre libertatea învățământului și a presei.

Libertatea învățământului este și ea garantată de Constituție.

Și adică ce însemnează libertatea învățământului, și pentru ce a fost oare nevoie să se pue un articol în Constituție, care să garanteze această libertate?

Intr'o vreme, și nu-i mult de atunci, în țara noastră școlile se numărau pe degete; prin orașe mai găseai câte o școală, iar prin sate ferească sfântul. Și nici școlile de prin orașe nu-și știauz zilele asigurate, pentru că dacă Domnului țării nu-i plăceau ochii dascălului, ori nu-i venia la socoteală să se lumineze poporul, dădea poruncă într'o noapte, și dimineața școala se închidea, pe dascăl îl surguinea, ori îl trimetea în temniță.

De aceea a fost nevoie să se puie un așa fel de articol în Constituție, care ni se pare de prisos, nouă, celora de astăzi.

Astăzi ori cine este liber să învețe ce-i place, dar cu o condiție: libertatea aceasta să nu atingă ordinea publică și bunele moravuri.

Dacă s'ar apucă cine-va să facă o școală, în care să învețe pe copiii că noi românii suntem niște hoji, ori niște netrebnici; să-i învețe să ne desprețuiască, făcându-ne de ocară voevozii pe care noi i-am pus în rândul sfinților; dacă ar învăța pe copiii să se poarte necuviincios, ori să facă fapte rușinoase; dacă i-ar îndemna să-și lepede legea strămoșească, ori altele de asemenea, atunci aceasta nu ar mai fi o libertate de îngăduit.

Dacă fie cine este liber să învețe ori cât ar vrea, nu este liber să nu învețe atâta cât îi trebuie pentru a fi pus în rândul oamenilor. Un om care știe cât de puțină carte, măcar a scrie și a ceti, este de două ori om, și este folositor și lui însuși, și altora, și țării în care trăiește.

Un om care știe carte este folositor lui însuși, pentru că dacă târguește ceva, știe cum stau prețurile și nu-l poate înșelă nimeni; dacă vinde ceva, știe cât să ceară și să nu fie în pagubă; dacă are de făcut o jalbă, nu-i nevoie să alerge la jălbari, să-și scoată gologanul din pungă și să mai știe și alții ce-l doare.

Este folositor și altora un om care știe carte, pentru că fiind cu mintea luminată, la o nevoie poate da un sfat bun unui prieten necăjit, poate ajuta cu știința lui pe unul mai nepriceput.

În sfârșit este folositor țării lui un asemenea om, pentru că o țară este cu atâta mai în vază, cu atâta mai puternică și mai bogată, cu cât mai mulți din fiii ei sunt mai luminați.

De aceea prin Constituție se hotărăște că tot fiul de român trebuie să învețe școala primară, dacă trăește într'un sat în care este școală.

Învățământul primar este socotit că ajunge pentru ca un om să se lumineze, să se poată ajuta, cu ceea ce învață, la nevoile vieții.

Și, pentru că orice îndatorire pusă cuiva ar putea să fie călcată, dacă nu ar fi o lege care să pedepsească călcarea datoriei, de aceea părinții care nu-și dau copiii la școală, ori nu-i trimet regulat la școală, sunt puși la amendă de către învățător.

Unii oameni se supără când îi împlinește perceptorul pentru amenzile școlare; iar dacă și-ar da seamă de cât folos este cartea, n'ar mai fi nevoie de amenzi, și ei s'ar supăra atunci când din pricină de boală ar fi nevoiți copiii să lipsească dela școală.

Constituția ne mai garantează *libertatea presei*.

Asta însemnează că oricine poate să scoată o gazetă, în care să învețe pe oameni lucruri bune, poate să tipărească o carte folositoare tuturor, în sfârșit fie cine poate să-și spuie, prin scris, ceea ce gândește.

Ca să scoți o gazetă, ca să tipărești o carte, nu ai a cere învoire dela nimeni.

Dar să nu ne închipuim că și această libertate nu-și are îngrădirile ei. Ești liber să scrii orice ai vrea, dar când te vei apuca, prin scrierile tale, să vatâmi pe cine-va, ori să turburi liniștea țării, ordinea și bunele moravuri, atunci trebuie să dai seamă, înaintea judecătorilor, de faptele tale.

Codul penal hotărăște o mulțime de pedepse contra acelor care s'ar abate dela această îngrădire. Așa, când cineva s'ar face vinovat de calomnie, adică ar spune pe socoteala unui om fapte care, dacă ar fi adevărate, l-ar supune pe acesta la pedepse, ori măcar la ura sau disprețul cetățenilor, acest calomniator poate fi pedepsit, fie că aceste lucruri le-ar spune din gură, fie că le-ar tipări pe hârtie.

Omul învață să scrie pentru a fi folositor, nu pentru a face lucruri uricioase, nici pentru a învrăjbi pe frați. Așa, dacă prin gazetă ori prin cărți s'ar atâta la nesupunere câtră legi, ori câtră autorități; dacă s'ar îndemna la dispreț câtră religia noastră a răsăritului sau câtră altă religie; dacă s'ar aduce laude crimelor și delictelor făcute de alții, — cei ce ar săvârși aceste fapte pot fi condamnați la un an de închisoare (art. 181 cod penal).

Sunt și în țara noastră gazete în care se scriu vrute și nevrute; acei cari scriu asemenea gazete, ori nu se pricep să scrie altceva, ori nu li îngăduie cei care-i plătesc să scrie altfel, că în gazetele lor găsești numai batjocori. Ai să vezi scris că ministrul cutare e un pungaș, că persoana cutare nu-i mai dă seamă. Dacă s'ar potrivi cineva să dea creză

mânt acestor gazete, apoi în țărișoara noastră n'a fost, de când e lumea, nici un om cinstit.

E păcat să arunci un ban muncit, ca să cumperi asemenea gazete, și să-ți amărăști sufletul.

Și va întrebă cine-va, cu drept cuvânt: dacă sunt legi care pedepsesc pe acei nesocotiți care batjocoresc o lume întreagă, cum se face că aceștia rămân nepedepsiți?

La această întrebare am să răspund: treci printr'un sat și dintr'o curte îți iese un câne în cale, și începe a te lătră; dacă iei o piatră din drum și te faci a te răsti la câne, el o rupe de fugă înapoi, și apoi iar se repede asupra ta; de arunci cu piatra în el, fuge după dânsa, s'o apuce cu gura, și iar vine de te lătră. Cânele nu ți-a putut face nici un rău, dar vorba e că ți-ai pierdut vremea în zadar. Dar dacă atunci când te lătră cânele, tu îți cauți de drum, și nici nu te uiți asupra lui, cu alte cuvinte dacă-l desprețuești, cânele se întoarce umilit la codrul lui.

Așa fac și oamenii pe care i lătră unii gazetari: nu-i iau în seamă. Ei știu bine că acela care-l ocărăște astăzi, are să vie vremea să-l și laude.

Cine-i mai cuminte, nici nu citește asemenea gazete. De le-ar ceti, nu câștigă nimic, iar când nu le citesc, nu pierd nimic.

Artur. Gorovei.

CHIRCHIREL

Dumitru luă sticlelele din colivia cea mare și-l puse într'o coliviuță mică, făcută de el din nuele de răchită.

Își strânse apoi nojițele ca să nu i se deslege pe drum, se 'ncinse cu sfoară peste ghebă și plecă.

— Hai Chirchirel! hai la oraș! De azi n'o să mai fii al meu».

Sticletele privi trist prin grățiile coliviuței, își vârî ciocul prin fulgii dela gușă și dete capul într'o parte.

— Îți pare rău? De! Îmi pare rău și mie, dar ce să facem?» — zise băiatul.

Peste un cias, Dumitru rătăciă prin străzile orașului ținând coliviuța atârnată de capătul unei nuelușe. Nimeni nu-l întrebuse ce are acolo și bietul negustoraș nu mai știă de grijă.

— «Dacă nu l-oiu vinde? Cu ce să-mi cumpăr cartea?» — se gândea el.

La un colț se întâlni cu o doamnă bine îmbrăcată.

— Ce ai acolo, băețuș?

Dumitru abiă putu să-i răspundă de rușine și de bucurie.

— «Un sticlete, cocoaniță, să trăești!»

Cocoana îl privi lung.

— «De câți ani ești tu?»

— «De unsprezece ani!»

— «Și cum te cheamă?»

— «Dumitru!».

Doamna îi luă coliviuța din mână și se uită mai de aproape la pasăre.

— «Și... cât ceri tu pe sticletele ăsta?»

— «Păi de, cocoană, sărut mâna, eu aș vrea să-mi cumpăr o carte, care face cinci gologani și n'am decât unu. Dacă ai vrea să-mi dai dumniata patru gologani... Uite ce frumos e!».

Vorbele lui erau așa de dulci și ochii priveau atât de galeş încât doamna foarte înduioșiată îi prinse capul între palme și-l sărută pe frunte.

— «Vino cu mine!».

Îi duse la o librărie, îi cumpără cartea și pe urmă pleacă spre casă.

Un băețel și două fetele le eșiră înainte, strigând cu bucurie:

— «Ce ne-ai adus? Ce ne-ai adus!».

Mama le arată sticletele, iar Dumitru le spuse cum îl cheamă și cum să-l îngrijească.

Copiii nu-și mai găseau locul.

— «Ha! ha! ce nume! Chirchirel!»

— «Ce frumos e!»

— «Ce mititel e!»

— «Chirchirel!».

Când să plece Dumitru a mai căpătat câțiva gologani dela miloasa doamnă. Fetele i-au umplut sânul de jucării, iar băețelul i-a cerut coliviuța de nuele și i-a dat pentru ia o cutie plină cu penițe și cu creioane.

Niciodată Dumitru n'a fost mai fericit ca'n ziua aceea.

Chirchirel stă la fereastră într'o colivie mare și frumoasă. Cei trei copilași care-l stăpânesc acuma, i-au umplut cutiuțele cu viermișori și cu fărimături de pâine și privesc de departe să-l vadă cum mănâncă.

— «Ehei! Uite! uite uite! Cum ține vermișorul!» strigă una dintre fetele.

— «Bravo, Chirchirel! bravo!»

— «Poftă bună Chirchirel, dragă, poftă bună!»

Ca și cum ar fi înțeles vorbele copiilor, sticletele băgă ciocul în cutiuța cu vermișori și încep să-i răscolească.

Copiii bat din palme și chicotesc de răsună casa. Băețelul strigă tare la mamă-sa care citește liniștită în odaia de alături.

— «Mamă dragă! mamă dragă!! vino de vezi!».

— «Ce-i gălăgia asta?» întrebă mama ivindu-se în ușă.

— «Chirchirel! Chirchirel!» strigară copiii arătându-i pasărea, care se luptă cu un vermișor de două ori mai mare decât ciocul ei.

Mama se așeză apoi pe un scaun și copii se strânseră pe lângă dânsa.

— «Ah! ce dar frumos, mamă dragă! Ce dar frumos!».

Chirchirel face cât o mie de lei!» zice fetița cea mare.

— «Și cât de frumos cântă! numai să-l auzi, numai să-l auzi!» adăogă fetița cea mai mică.

Tocmai în vremea aceasta Chirchirel lăsă mâncarea și sări sus pe vergeluță. Se scutură puțin, își șterse ciocul trăgându-l prin aripă apoi își umflă gușa și începui:

— «Chii Chiichiii chirrr. Chii... chichiii... chirrrr...».

Acum în odăița copiilor e și mai mare sgomot!

Copiii râd de dragul sticletelui; iar mama râde mulțumită de bucuria copiilor.

După prânz copiii au fost la plimbare. Fermecați de frumusețea liliacului înflorit și de cântecele miilor de pasări, ei au stat în grădina dela marginea orașului până aproape de scapătul soarelui și au uitat pe Chirchirel. Dar cum au venit acasă, cea dintâiu grijă le-a fost să întrebe de frumósul lor prieten.

Băețelul și-a adus aminte chiar dela poartă.

— «Sărmanul Chirchirel ce-o face el acum?» și câte trei copiii au alergat sus în odăița lor să-l vadă!

Sta jos, pe fundul coliviei. Dormeă!

Mâncarea și apa erau tot cum i le puseseră.

Fetița cea mare voi să-l deștepte, dar și fratele și surioara îi șoptiră îngrijorați:

— «Fugi! De ce să-i turburi somnul!».

Azind sgomot, Chirchirel se deșteptă se ridică în picioare își zgriburî penele și rămase așa cu capul în jos pe fundul coliviei!

Copiii se uitau la el speriați. «Ce-o aveă!» se întrebau mirati unul pe altul.

Băețelul băgă de seamă că sticletele ținea ochii închiși.

— «Vai! nici ochii nu poate să-i deschiză săracul!».

Când servitoarea veni să aprinză lampa copii se plânseră că sticletele e bolnav că nu vrea să mănânce și o rugară să le spuie, ce să-i facă, cum să l vindece.

Servitoarea îi mângăie:

— «Aș nu e bolnav! așa face el!! îi e dor de pădure, de casa lui».

În urmă copiii chemară pe mama lor.

— «Vai mamă, săracul Chirchirel!».

Se grămădiseră toți împrejurul lui și-l priveau îngrijorați

Băiatul întrebă: «Se poate mamă să chemăm un doctor?».
— «Ah! nu, dragul mamei! Nu se poate! Pe păsărele nu-mai Dumnezeu le vindecă».

Copiii se întoarseră cu ochii la icoană.

— «Doamne! vindecă-l pe sărmanul Chirchirel!».

Până târziu copiii veghiară lângă colivie.

Iar dimineața cum se sculară alergară să vadă pe Chirchirel. Eră culcat pe fundul coliviei cu capul sub aripă.

Murise!

Cum l-au văzut, copiii au început să plângă cu hohote!

— «Sărmanul Chirchirel! sărmanul Chirchirel».

L-au pus apoi într'o cutiuță de carton și l-au îngropat adânc în fundul grădinii.

Mai târziu, în locul unde au îngropat sticletele, copiii au înfipt o scândură pe care au scris cu litere groase:

— «Călcați încet! aici doarme frumosul Chirchirel. Nu-i turburați somnul».

Fl. Cristescu.

Legea monopolizării cârciumelor la sate

și

Măsurile împotriva beției.

V.

Ne-a mai remas de vorbit despre crășme la orașe și despre măsurile privitoare la beție acolo.

Fiindcă avem foarte mulți cetitori printre orașeni, vom da amănunte și în această privință.

Art. 37 arată că la orașe se lasă crășmele acum în ființă, dar că de-acuma înainte numărul lor nu se va mai spori. Dimpotrivă când una se va închide, nu se va mai face alta 'n loc până ce va ajunge să nu fie mai multe de una la 100 gospodari.

Regula aceasta e pentru orașe și pentru satele ce se află pân la un kilometru dela barierele orașelor. Dacă linia ce-am închipui din jur împrejurul orașului, la depărtare de-un kilometru, ar tăia în două vre-un sat, satul întreg se va socoti ca făcând parte din oraș, întru cât e vorba de crășme.

După moartea unui crășmar, pot să urmeze negoțul lui

urmașii legiuinți ai mortului, dar numai dacă chiar unul din ei se va face crâșmar. Dacă moștenitorii ar fi nevrâstnici, epitropul sau tutorul lor va putea face negoțul până la ajungerea lor la vrâstnicie.

Și muma nevrâstnicilor poate face negoțul crâșmăriel în numele copiilor. Altfel femeile nu pot face crâșmărie.

Cum vedem în orașe și împrejurul lor nu sunt crâșmele ale comunelor, nu se dau prin mezat în folosul comunelor și nici nu sunt supuse la privigherea numai acelorăși slujbași.

Ca să încurajeze și la orașe întrebuintarea vinului și a bercei, în loc de rachiu și țuică, s'a dat voie să se deschiză ori câte berării și vinării. Atâta li se cere: să se supună legii licențelor, să păzească regulile împotriva beției și să nu se înființeze la depărtare mai mică de o sută de metri dela școli și biserici.

Podgoreni și cei cari au livezi de pruni pot de-ase-menea deschide magazii sau pivnițe în orașe, fără a ținea seamă de număr. Dar nu au drept să dea de băut în prăvălia lor, ci pot vinde numai în vase închise și numai din țuica, vinul, și rachiul de tescovină, scoase din roada livezilor sau viilor lor.

Dacă s'ar dovedi că îngăduie să se bea în prăvălia lor sau dacă ar vinde din marfa cumpărată, li se va închide localul și vor plăti ștraf de 500 de lei. Restaurantele, cafenelele, cazinolele, otelurile, cluburile și cofetăriile pot vinde băuturi spirtoase. Firește trebuie să plătească licență și negoțul cu aceste băuturi să nu le fie lucrul de căpetenie. Va să zică: să nu înființeze cineva crâșmă, dar s'o boteze cafenea, cazin, otel, club ori cofetărie. Dacă se va dovedi acest lucru, vor plăti 1000 de lei ștraf și li se va lua dreptul de a mai vinde băuturi spirtoase.

Dovedirea călcărilor de lege o vor face toți slujbașii poliției, începând cu comisarul și dela el în sus, de-ase-menea și slujbașii ministerului de finanțe. Procesul-verbal se înaintează ministerului. Acesta îl încuviințează ori nu. În potriva procesului-verbal încuviințat se poate face, până în 5 zile dela aducerea la cunoștință, apel la Tribunal. Tribunalul se va rosti până în 15 zile cel mult. Și aci se isprăvește judecata.

Art. 40 oprește orice jocuri la noroc în crâșme. Jocu-

rile de dibăcie și putere, ca popicele, biliardul se îngăduie. Art. 24, 25 și 26 din lege privesc și crâșmele din orașe și din jurul lor. Prin urmare, crâșmarii trebuie să nu ție băuturi stricate și nici țuică fabricată din spirit cu esențuri, ci numai curată de prune.

De asemenea și crâșmarii din orașe sunt datori a țineă vin în crâșmă sub pedeapsă dela 100 pân la 300 de lei, Dacă se va dovedi că țin țuică mincinoasă ori vin din stafide vor plăti dela 100 pân la 500 de lei. Inșă dacă vor fi făcut chiar el țuică sau vin, vor plăti dela 1000 pân la 10.000 de lei. Băuturile false se vor da pe gărlă. Dacă nu se vor învăța minte și vor mai cădeă a doua oară în în greșală vor plăti îndoit și crâșma se va închide.

Și art. 30 și 33 se păzesc și la crâșmele din orașe și din jurul lor. Anume: nu vor puteă da de băut la copii mai tineri de 16 ani, nici celor beți, nici celor puși pe lista bețivilor. Nu vor primi de loc să intre în crâșmă oameni beți sau femei cu purtări rele.

Crâșmarii sunt datori a țineă liniște în prăvă'ie. La nevoie, vor cere ajutorul serjenților, comisarilor, subcomisarilor și altor slujbași ai poliției.

Măsurile împotriva bețivilor, scrierea lor în listă și altele se va face ca și la sate (art. 33).

Călcările de lege în orașe și *în jurul lor* le dovedește primarul, ajutorul de primar, doctorii comunei și toți agenții de poliție din suspân la comisar, care de asemenea are drept.

Lista bețivilor o ține capul poliției și o afișează în toate crâșmele. Crâșmarul care va da de băut unuia de pe listă va plăti ștraf dela 40 pân la 100 de lei.

Capul poliției, inspectorii și comisarii, după ce dovedesc o călcare de lege, închee proces-verbal și-l trimit în aceeași zi la judecătoria de ocol. Judecătorul judecă până cel mult în trei zile. Dacă vinovatul nu se înfățișează, îl osândește în lipsă și nu mai are drept să facă opoziție sau altceva, ci remâne bine și desăvârșit osândit.

În comunele ce se află în jurul orașelor, vor puteă dovedi călcările de lege nu numai polițaiul, inspectorii și comisarii orașului, dar și primarul, prefectul, inspectorul financiar, inspectorul comunal și doctorul de plasă.

Procesele-verbale se trimet chiar în acea zi la judecătorul de ocol, care judecă până în trei zile, cum am spus mai sus.

Dacă un agent de poliție nu va încheia proces-verbal și nu va trimite înaintea judecătorului pe crâșmarul călător de lege, maimarele lui îl va pedepsi cu ștraful ce urmă să plătească negustorul.

Mai e ceva pentru crâșmele dela sate. Acele cari nu se vor preface în comunale, au drept să-și desfacă băuturile ce au adus până la 1 Maiu. Desfacerea se poate urmă până la 1 Septemvrie 1908. Dacă se va dovedi că au mai băgat băuturi și după 1 Maiu, vor plăti 500 de lei ștraf, li se vor lua băuturile și vor face și pușcărie dela o lună până la trei.

Dacă vor mai vinde după 1 Septemvrie, se vor pedepsi cu ștraf de 50 de ori cât face marfa vândută. La a doua oară, îndoit, pe lângă închisoare dela o lună până la trei.

Eră nevoie de măsura aceasta, căci art. 49 dă voie crâșmarilor ale căror crâșme se desființează să facă negoț cu alte mărfuri în afară de băuturile spirtoase.

I.

Îmbunătățirea rasei cailor noștri.

II.

Statul nu s'a interesat aproape de loc de îmbunătățirea rasei cailor. E adevărat că a luat unele măsuri pentru care a cheltuit relativ sume mari, dar rezultatele sunt neînsemnate pentru că nu s'a pus destulă stăruință și urmă în aplicarea acelor măsuri.

D-l Medic veterinar Maior Stayrescu în conferința sa ținută la cercul militar din București la 1903, arată măsurile ce a luat statul pentru îmbunătățirea rasei cailor și anume:

La 1864 a înființat o herghelie la Reviga, Copuzu și Odaia Bărăganului, care dupe un an s'a desființat.

La 1872 se înființează o nouă herghelie în scop de a produce reproducători pentru țară. S'a început cu 33 epe fără origină cunoscută. La început herghelia s'a ținut în București și numai la 1877 s'a instalat la Nucet în Dâmbovița. Până la 1893 numărul epelor s'a ridicat la 62. Rezultatele acestei herghelii au fost slabe. Toate aceste epe s'au reformat, reținându-se numai 5 și la 1895 s'a mutat la Cislău când s'a mai cumpărat și alte epe și cu cele ce au mai eșit din producția hergheliei s'a ajuns la numărul de 122 epe de prăsilă.

Rasa epelor eră:

60 pur sânge englez

10 " " arab

5 anglo-arab

33 jumătate sânge

14 românești

Rezultatele hergheliei Cislău au fost mai bune, pentru că epele de prăsilă au fost mai bine alese.

Se constată însă că moșia Cislău nu e îndestulătoare pentru herghelie, iar calitatea pășunelor este inferioară, pentru că crește păiuș, trestică, șovar și chiar trestie.

Cal englezesc (zis pur sânge)

(După: Steurescu, Hipologie)

Fânul și ovăzul se cumpără din comerț

Din aceste cauze se zice că herghelia se va mută pe moșia Groși din județul Neamț.

Depozitele statului de armăsari sunt cu totul insuficiente și țăranii se folosesc prea puțin de ei.

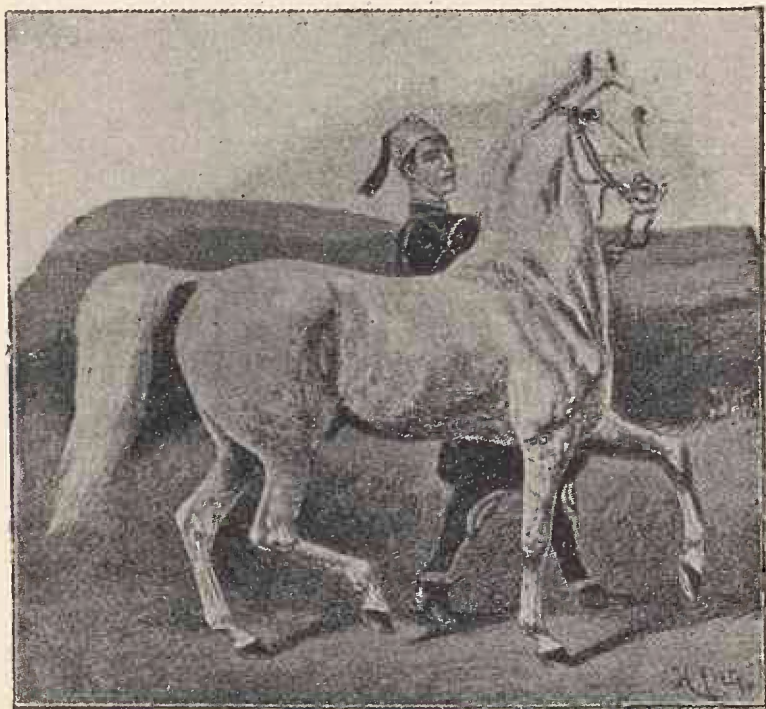
Deosebit de Stat, Societatea Jockey-Club a căutat să încurajeze creșterea cailor pur sânge englez, în care scop a înființat

curse la hipodromul din București, care se țin toamna și primăvara. Deja s'a înființat în țară de mai mult herghelii de cai pur sânge ca: herghelia d-lui Marghiloman la Buzău, a d-lui Negroponte la Mărășești, a d-lui Moruzi, etc.

Rezultatele acestor herghelii este că produc armăsari de pur sânge englez, cari răspândiți în țară pot îmbunătăți rasa cailor.

Dar de armăsari pur sânge englez, nu se pot servi decât proprietarii și prea puține alte persoane, pentru că din 864.000 cai ce sunt în țară 95% aparțin țăranilor și numai 5% proprietarilor și arendașilor.

Țăranii, se știe, că au cai mici cu talia de la 1.30m.—1.40m. Epele lor dar nu pot profita de armăsarii pur sânge englez, cari sunt mari.

Cal arab.

(După: *Stavrescu*, Hipologie).

Prin urmare influența armăsarilor englezi se repartizează asupra unui foarte mic număr de epe.

Statele vecine ca Austro-Ungaria și chiar Bulgaria, au luat măsuri mult mai radicale, pentru ameliorarea rasei cailor și înmulțirea lor.

De acum 100 ani și chiar mai înainte, Ungaria și Austria au înființat herghelii, în care au introdus multe epe și armăsari.

din cei mai frumoși și mai buni cai din țara noastră, pentru că atunci se găseau cei mai frumoși și mai buni cai la noi.

Au format rase după trebuințele țării; astfel în Ungaria la herghelia Mezohegyes au format rasa Nonius „origină Anglo-Normandă” care produce cai mari, bine legați, buni pentru artilerie, iar țărani îi întrebuințează la munca câmpului. Tot aici au rasa Ghidran de origină arabă, care produce cai de lux, pentru călărie și trăsură destul de mari.

La herghelia Babolna se produc cai pur sânge arab, iar la herghelia Kisber se produc cai pur sânge englez.

La herghelia Făgăraș se află rasa lipița origină arabă, potrivită pentru localitățile muntoase.

Armăsar anglo-arab.
(După: Stăvrescu, Hipologie).

În Austria aproape de noi în Bucovina se află o herghelie renumită la Rădăuți, unde se produc cai de sânge arab și cari au o reputație bine stabilită.

Herghelia Lipița produce cai tot de origină arabă. Scopul acestei herghelii este de a produce armăsari buni, pe cari

Statul îi distribuie prin comune, unde servesc ca reproducători pentru epele locuitorilor.

În Ungaria Statul încurajează și în alt mod creșterea cailor în special prin concursuri și expoziții, unde se premiază cailor cei mai buni și frumoși produși din armăsarii Statului.

Pentru cai de remonță plătește prețuri bune; apoi înlesnește exportul.

Și la noi există lege prin care se fixează premii anuale în fiecare județ după clasamentul făcut de un delegat al Prefecturii în unire cu altul al ministerului de resbel, dar nu se aplică niciodată la noi din lipsă de fonduri. Prin aceste mijloace Ungaria produce cai buni din cari exportează mai în toate țările Europene pentru suma de peste patruzeci milioane lei anual.

Bulgaria încă s'a interesat mai mult de cât noi de creșterea cailor deși e un stat mai nou.

Domnul Profesor N. Filip în articolul „O excursiune zootehnică în Bulgaria“ publicat în Arhiva Veterinară No. 5 (1907) arată foarte lămurit starea cailor în Bulgaria cum și măsurile ce acest staț a luat pentru încurajarea producției cavale.

Din articolul său rezultă că cailor din Bulgaria au aceeași origină ca și ai noștri și erau tot așa de degenerați.

Încă din 1891 statul Bulgar a făcut legi pentru crearea de depozite de armăsari și herghelii; iar în 1897 s'a legiferat castrarea tuturilor armăsarilor și taurilor necorespunzători

Statul posedă acum 3 herghelii: Kabink, Clementina și Bujuște.

Cele două d'întâi aparțin Ministerului de Domenii, iar al treilea Ministerul de Războiu.

Statul mai posedă 5 depozite de armăsari 2 în Nord și 3 în Sud cu 400 armăsari.

Pentru mai mare încurajare a creșterii cailor, Statul remontează în țară cai pentru cinci regimente de cavalerie și artilerie de munte, acceptând cai cu talia de 1,45m. și chiar 1,43m. dacă sunt bine conformați. Plătește acești cai cu 500—600 lei unul.

La 1903 s'a votat o lege prin care Ministerul de războiu e obligat a distribui cultivatorilor cari au cel puțin 10 h. de pământ epe de prăsilă cu care se poate servi la lucrări și cu îndatorirea de a le îngriji bine a le duce la armăsarii statului și a le prezenta autorităților militare în caz de războiu. După cinci ani cultivatorii devin proprietarii acestor epe. Într'un an s'a cumpărat din Rusia și s'a distribuit 1.200 epe.

Prin aceste măsuri e sigur că statul Bulgar după câțiva ani va avea în țară toți cailor necesari pentru armată.

Se vede dar că Bulgaria nu face economii pentru ameliorarea cailor ci cheltuiește în scopul acesta anual peste un milion lei.

În ce privește rasa armăsarilor ce întrebuintează Bulgarii ca

reproducători, se împarte astfel: Pentru epele de munte întrebuințează rasele arabă și anglo-arabă, iar pentru epele din câmpie rasele ardeneză și perșeron mic pentru a forma cai de tracțiune.

Se vede din cele de mai sus ce plan bun a adoptat statul Bulgar, pentru îmbunătățirea rasei cailor și de sigur că rezultatele cari au început a se arăta vor corespunde așteptărilor.

F. Davidescu.

Starea agricolă a Românie la finele lunii Aprilie 1908 st. n.

Cu toată lipsa de ploaie din această lună și cu toată influența vătămătoare a vânturilor destul de tari cari au suflat în cursul ei, totuși vegetațiunea n'a suferit prea mult și aceasta mulțumită ploii mai abundente și aproape generale căzute în zilele de 9, 10 și 23.

Timpu răcoros care s'a menținut pe o durată destul de mare în această lună, pe deoparte a împedit prea repede dezvoltarea vegetațiunii, iar pe de alta a păstrat umiditatea în pământ. Cu toate acestea, în urma căldurilor ridicate dela sfârșitul lunii, pământul se uscăse mult și seceta se simția pretutindeni, dar mai ales în estul Munteniei, în Moldova de jos și chiar în Dobrogea, unde plouase puțin. În aceste regiuni lucrările agricole începuseră a se face cu greu, iar semănăturile răsărite în multe locuri prezentau semne de suferință, la unele din ele foile începând a se ofili. Semănăturile de toamnă mai pretutindeni s'au dezvoltat repede și au progresat. În partea vestică a Munteniei grâul începuse pe alocuri să crească prea înalt și de teama de a nu se culcă s'a pășunat. În câteva părți pe unde grâul și orzul fusese semănat prea târziu în toamnă și ieșise slab din iarnă, fiind rar și nu tocmai bine înfrățit, locurile au fost întoarse și semădate cu porumb.

Cerealele de primăvară au crescut de asemenea repede, cele semădate de timpuriu au înfrățit și sunt destul de mari și vi-guroase, iar cele semădate mai târziu, din cauza timpului rece dela începutul lunii și pentru că pământul s'a uscat în urmă la suprafață, au răsărit cam greu și n'au putut progresa. Aratul și semănatul porumbului s'a făcut în tot cursul lunii, în întreaga țară și cu toată lipsa ploilor, pământul s'a lucrat destul de ușor. În câteva părți ale țării porumburile semădate de timpuriu au și răsărit, pe când în cele mai multe părți aceste porumburi, semădate mai târziu, n'au răsărit încă.

Nutrețurile artificiale s'au dezvoltat destul de bine, starea lor variind după regiuni și după timpul când ele au fost semădate. Livezile de lucernă și de trifoi sunt frumoase mai pretutindeni, iar pe unele locuri aproape de cosit. Livezile cu fănețe naturale și pășunile au puțină iarbă, aceasta neputându-se dezvoltă atât din cauza frigului din ultima jumătate a lunii Martie și din prima jumătate a lunii curente cât și din lipsa de ploaie din Aprilie.

Vitele sunt slabe și sufer în cea mai mare parte a țării, nu-

trețul din iarnă fiind terminat cu totul iar pășunile actuale fiind neindestulătoare pe islazuri.

Viile s'au dezgropat, s'au tăiat, s'au legat și s'au săpat pretutindeni; în mare parte a țării mugurii viței, mai ales la varietățile timpurii, începuseră să se deschidă la sfârșitul lunii.

Mai toți arborii, arbuștii și pomii roditori au înfrunzit și au înflorit în cursul acestei luni, sub influența mări ale a căldurei din ultima decadă. Frigul și brumele din prima jumătate a lunii i-a împiedicat de a înflori mai de timpuriu. Înflorirea și fecundațiunea pomilor s'a făcut pretutindeni în condițiuni favorabile către sfârșitul lunii, nefiind vătămate nici de frig aspru nici de brume durabile. La multe specii fructul s'a legat.

Societatea „Țesătoarea“

Societatea «Țesătoarea» a împărțit gratuit în luna Aprilie c.ogr. 113.870 gr. sâmânță de gândaci de mătase, la 18.250 cultivatori din 643 de comuni. Sâmânța eră parte importată din Italia, parte din Franța și peste 50 la sută, sâmânță produsă în țară și selecționată prin microscopie, după sistemul Pasteur, la Mănăstirea Văratec (Neamț) în toamna anului trecut. Ori cât de slabă ar fi recolta, producțiunea de gogoși poate să ajungă la un minimum de kgr. 114.000, ceea ce ar fi o valoare de lei 250.000 cel puțin.

Societatea, ca și în anii precedenți, a avut grija a asigura, printr'o casă din Italia, cumpărătura acestor gogoși, la București, la stabilimentul ei de uscarea a gogoșilor, din str. Popa Lazăr No. 4 și în diferite centre ale țării, prin concursul Băncilor populare.

Județele cari fac în anul acesta cultura de gândaci de mătase mai întinsă, sunt următoarele: Ilfov 5343 cultivatori, 39.505 gr.; Vlașca 3.374 cultivatori, 26.550 gr.; Teleorman 2.466 cultivatori, 12.330 gr.; Ialomița 1.359 cultivatori, 6.840 gr.; Argeș 1.340 cultivatori, 6.700 gr.; Prahova 821 cultivatori, 4.105 gr. Aceste județe au dovedit până acuma că înțeleg scopul societății și au desfăcut producțiunea lor în bani către societate.

Județelor Mehedinți, Doljiu, Gorjiu, Romanai, Olt și Vâlcea, anul acesta Consiliul Societății a decis a nu da sâmânță gratuit, decât cu condițiunea dacă crescătorii s'ar obliga a vinde o parte din produsul gogoșilor la Societate, ceace de 3 ani neconținut nu au voit să o facă. Societatea nu poate da sâmânță gratuit spre a încuraja luxul, ci numai a creă un venit real sateanului.

Rugăm călduros pe prietenii noștri institutori și învățători, ca cu prilejul împărțirii premiilor să aibă în vedere colecțiile revistei noastre între cărțile de premii.

Administrația.

Cronica Săptămânii.

— M. S. Regele a inspectat școala militară de infanterie și cavalerie din Dealul Spirei (București). Maiestatea Sa a rămas pe deplin mulțumit de inspecție și a felicitat pe ofițerii-profesori și pe elevi. După inspecție, ofițerii și elevii au defilat prin fața M. Sale.

— M. Sa Regele a inspectat școala militară de artilerie și geniu din București. A fost primit de d-l general Averescu, ministru de războiu, de ofițeri inferiori și de profesorii școlii. După ce elevii au executat mai multe exerciții militare, M. Sa a vizitat localul școlii. Inspecția a ținut 2 ore.

— Institutorii și învățătorii din jud. Teleorman au făcut la 21 Aprilie o excursiune la Plevna. Au fost primiți cu bucurie de Bulgari și conduși pretutindeni.

— Un foc mare, însoțit de vânt puternic, a nimicit 13 case și 12 șoproane și biserica Sf. Ingeri din Curtea-de-Argeș. Focul a luat naștere dela o mașină a soc. forestiere «Argeșul». Se spune că flăcările se vedeau dela o distanță de 10 km.

— La Ateneul Român din București s'a ținut adunarea generală a Soc. pentru protecția animalelor, sub președenția d-lui General C. Coandă. S'a citit darea de seamă pe anul trecut și s'a ales un nou comitet. Societatea numără azi 1475 membri și are un capital de 9480 lei.

— Vijelia însoțită de ploaie din zilele trecute a făcut câteva morți. În satul Beîștea, din jud. Neamț, furtuna a scos o mulțime de bolovani și i-a prăvălit la vale. Doi copii, unul de 12 ani și altul de 17 ani, cari păzeau vitele, au fost loviți de pietre și omorâți. Apa i-a dus morți la vale. La Recca, în județul Tecuci, șuvoiul de apă a fost atât de puternic că apucând în cale patru copii între 5 și 15 ani i-a înecat.

Din Străintate.

— Adunarea Deputaților din Anglia, numită Camera Comunelor, a votat legea monopolului cârciumilor. Din cele 95700 cârciumi din Anglia, 32000 vor fi închise. Dela Aprilie 1928 statul englez va avea drept deplin să facă în cârciumile rămase ce o vrea, fără să plătească vre-o despăgubire.

— M. S. Impăratul Franz Ioșef a serbat zilele trecute împlinirea a 60 ani de domnie. Impăratul Germaniei, regii și alți suverani germani au felicitat în persoană pe bătrânul monarh.

— Trei divizii de artilerie rusească și cazaci au plecat în Caucazia la granița ruso-persană, ca să pedepsească pe curzii cari s'au răzvrătit.

— Doctorul Guochalta a fost ales președinte al republicii bolivienne (America de Sud).

— Știrile din India arată că turburările la granița Afganistanului se măresc. Noi triburi de Afgani revoltați propovăduesc războiul împotriva Englezilor, stăpânitorii Indiei.

Dela Români din alte țări.

— În camera ungară sunt vre-o 15 deputați români, cari țin piept deputaților unguri ori de câte ori este vorba de a se aduce vre-o atingere poporului românesc din Ungaria. Zilele trecute, deputații unguri, au aprobat ca patru deputați români, d-nii: Onciu, Goldiș, Pop și Suciș să poată fi dați în judecata tribunalului, pentru că fac parte din partidul național român.

— Protoereul român Gheorghe Ripidon din Veria (Macedonia), a fost atacat de mai mulți teroriști greci.

Preotul eră escortat de un cavaz, un agent de poliție și un jandarm. Grecii au descărcat mai multe focuri de puști și revolvere, rănind grav pe părintele Ripidon precum și pe agentul de poliție.

Ripidon a fost acasă și acum e la Salonik în căutarea doctorului român.

Mare ferbere este printre românii și turcii din Veria pentru îndrăzneala fără de margini a Grecilor.

S'au făcut mai multe arestări la Veria și se spune că criminalii au fost prinși.

Pagina glumeață.

Din ale lui Nastratin Hogeia.

Nastratin Hogeia odată, fiind la nuntă chemat,
Se duse în haine simple, ca sărac biet îmbrăcat.
Nuntași astfel văzându-l, nici în seamă nu-l băgă
Ci pe cei cu haine scumpe să trateze alergă;
Și după ce așezară la masă pe toți frumos,
Il puseră și pe dânsul în colțul mesei de jos.
Nastratin văzând aceasta se sculă 'ngrab alergă
Și la un al său prieten să'i deă hainele il rugă;
Dându-i hainele acela se îmbracă galant pe loc,
Puse și o blană asupra-și cu postav roș de foc.
Și așa mergând el reeși la nunta ce-a fost chemat,
Cum il văzură nuntașii, cu cinste l-a întâmpinat,
Poftim, poftim Hogeia efendi, către dânsul toți zicând
La pus tocmai 'n fruntea mesii, fiecare loc făcând.
El dacă șezu la masă ș'a 'ntins mâneca în vas,
Zicând: „poftim, poftim blană, mănâncă ce e mai gras“.
Il întrebă nuntașii: Hogeia efendi! zicând,
Pentru ce o faci aceasta, și 'ntingi mâneca mănâcând?
Pentru că, el le răspunse, eu întâi când am venit
Cu hainele cele proaste nimenea nu m'a cinstit
Și când v'am dat bună ziua mi-ați zis mulțumim;
Iar cum venii cu aceste, toți mi-au zis: poftim, poftim!
De aceea și eu blana să mănânce o poftesc,
Că văz toți privesc la haine și persoana n'o cinstesc.

(Anton Pann, Nastratin Hogeia.)

INFORMAȚIUNI

— MM. LL. Regele și Regina au însărcinat pe d-l Președinte al Consiliului de Miniștri ca să mulțumească tuturor autorităților și persoanelor cari și-au arătat iubirea și devotamentul pentru tron și dinastie cu ocazia sărbătoririi dela 24 Aprilie, ziua numelui M. S. Reginei.

— D-l Spiru Haret, ministrul instrucției, a fost la Iași, însoțit de d-l Mihei Popescu, administratorul Casei Școalelor.

D-l ministru a vizitat școala de băieți «Mihail Kogălniceanu», «Școala de Arte frumoase», sanatoriul «Sf. Maria», biserica Golia, seminarul Veniamin Costache, școala de mănăj Principesa Maria și liceul Național.

În urmă a avut o consătuire cu delegația județeană asupra noilor elădiri de școli ce urmează a se ridica.

— Școala rurală din com. Casapchioi, jud. Tulcea, se va numi pe viitor «Școala primară I. C. Brătianu», în amintirea marelui om de stat care a vizitat acea comună ca prim ministru îndată după loarea Dobrogei.

— D-l C. G. Disescu, fost ministru de instrucție, a fost decorat cu «Răsplata Muncii» pentru biserică cl. I.

De asemenea a fost decorat cu aceeași medalie d-l Ioniță Marincu, proprietar în Poiana Mare (Dolj), care a clădit cu 80.000 lei o biserică în acea localitate.

— Ministerul instrucțiunii a adus mulțumire societății forestiere «Doftana», care a dat materialul necesar pentru împrejmuirea localului școlii primare, din comuna Doftana, județul Prahova.

— Ministerul de domenii a numit o comisiune specială, care să cumere oi și berbeci de Astrahan din Bucova pentru oerile statului și pentru proprietarii, cari vor face cererile la timp și vor consemna pe seama ministerului sumele trebuitoare socotite aproximativ pe cap de vită pe loc.

— Examenale ajutoarelor de învățători, cari încep la 1 Maiu, se vor ține: în București la școala normală a «soc. pentru învățătura poporului român»; în Galați, Craiova și C-Lung în localurile școlilor normale respective; iar în Iași la Universitate. Candidații vor fi chemați în serii.

— D-l Vintilă Brătianu, primarul Capitalei, apreciind scopul urmărit de soc. «Domnița Maria», și dorind să contribuie la împropiatarea industriei casnice românești a dispus ca să pue la dispoziția soc. suma de 3000 lei, cari se vor distribui ca premii la cele mai bune produse țărănești cari au păstrat mai bine caracterul românesc. În vederea apropiatei decorări a Târgului Moșilor, d-l primar a intervenit pe lângă soc. «Domnița Maria» ca să se ocupe de decorarea pavilionului Regal cu produse românești, cari să serve de model vizitatorilor târgului.

— După noua organizare comunală, în țară afară de Dobrogea, se află 2.465 comune, 8.166 sate, 1.003 cătune grupate în 363 plăși.

— D-l ministru Anton Carp va merge la Constanța spre a vizita expoziția de animale și târgul de vite ce se organizează la Analdolchioi, lângă Constanța, în zilele de 20 și 21 Maiu curent.

În expoziție vor fi cai și oi.

Îi ultima zi vor fi și alergări.

În acelaș timp fiind și congresul camerelor de comerț la Constanța, expoziția și alergările vor fi vizitate și de congresiști.

— În ziua de 10 Maiu, va avea loc în București o mare serbare școlară, în sala Teatrului Național.

Îată și programa acestei serbări :

Imnul Regal, cântat de orchestra permanentă a ministerului instrucțiunii și corul școlilor secundare din Capitală.

Mai multe bucăți corale, cântate de elevii și elevele școlilor secundare, sub conducerea maestrului N. Binulescu, directorul corului Metropolitan.

O cuvântare, asupra însemnătății zilei, rostită de d-l I. Panaitescu, profesor de istorie la liceul Matei Basarab.

Cetatea Neamțului, piesă istorică de d-l I. Bistrițeanu, jucată de artiștii Teatrului Național.

O producție de 10 minute de exerciții gimnastice sub conducerea d-lui D. Ionescu, inspectorul gimnasticii.

La urmă, orchestra permanentă a ministerului instrucțiunii, va executa două părți din simfonia românească de Enescu.

— Casa de credit și ajutor a corpului didactic a cedat ministerului de interne localul său dela mănăstirea Tismana, spre a înființa un sanatoriu de tuberculoși, cu condițiunea de a primi de preferință membri ai corpului didactic cari ar fi atinși de această boală.

— Rezultatul concursului instituit de Societatea pentru protecțiunea animalelor între institutorii și învățătorii din țară în anul acesta, este următorul :

Subiectul: Rolul animalelor în basmele poporului român.

Premiul I. s'a împărțit între 2 concurenți fiecare câte 100 lei și medalia Societății.

a) D-l C. Rădulescu-Codin, învățător comuna Priboeni în colaborare cu d-l I. Mihalache, învățător com. Topolovari, jud. Muscel.

b) D-l C. Dumitrescu, învățător comuna Valea Stanciului, jud. Dolj. Premiul II. Lei 50 și medalia Societății d-lui D. C. Sachelarie învățător, com. Sapoveni-Ungureni, jud. Botoșani.

Mențiune onorabilă, și medalia Societății d-lui D. Dauielescu învățător com. Calopâr. jud. Dolj.

— La 1 Octomvrie 1908, orele 2 p. m., se va ține concurs la Eforia Spitalelor Civile pentru 17 locuri de interni în medicină.

Condițiile de admisibilitate, cum și regulamentul concursului, sunt publicate în «Monitorul Oficial» No. 278 din 11 Martie 1900.

Registrul de înscrierea condițiilor este deschis la cancelaria Eforiei, în zilele și orele de lucru și se va închide cu 3 zile înainte de începerea concursului.

— La 15 Octomvrie 1908 orele 2 p. m., se va ține concurs pentru posturile de externi în medicină.

Condițiile de admisibilitate cum și regulamentul concursului sunt publicate în «Monitorul Oficial» No. 278 din 11 Martie 1900.

Registrul de înscrierea candidaților este deschis la cancelaria Eforiei, în zilele și orele de lucru și se va închide cu 3 zile înainte de începerea concursului.

— La 1 Noemvrie 1908, orele 2 p. m., se va ține concurs pentru 4 posturi de medici secundari în specialitatea de medicină internă și anume:

La serviciul I medical Filantropia,

La serviciul boalelor contagioase Colentina,

La serviciul clinic «Ospiciul Mărcuța» și

La spitalul din Ploești.

Condițiile de admisibilitate și programul concursului sunt publicate în «Monitorul Oficial» No. 278 dela 11 Martie 1900.

Registrul pentru înscrierea candidaților se află deschis în orice zi și oră de lucru la Eforie și se va închide cu 10 zile libere înainte de ziua fixată, pentru ținerea concursului.

Corespondență cu cititorii.

Domnului Andritoiu Vasile, Școala Normală

Craiova.

Este rugat a ne scrie mai pe larg asupra «cârcelor», cum sunt și cum se arată la animale, pentru a ne da și noi apoi părerea.

Irimia Popescu

Medic Veterinar.

Bibliografie.

— Din Biblioteca populară a Ad-ției Domeniului Coroanei a apărut a 44-a cârtică sub titlul «*In plai*» *Povești despre vișele altoite*, de Dobre Rădulescu cu o precuvântare de d-l I. Kalinderu. De vânzare la tipografia «Gutenberg» str. Doamnei 20 București.

A apărut No. 317 din «Biblioteca pentru toți» cu *O noapte de mai* a celebrului scriitor rus *Nicolae Gogol*. Prețul 30 bani.

Se află de vânzare la toate librăriile din țară. Catalogul complet al acestei «Biblioteci pentru toți» ce cuprinde peste 330 de numere a se Librăriei Alcalay București.

LICITAȚIUNI

În ziua de 31 Maiu 1908, ora 10 și jumătate a. m., se va ține la Eforie, Bulevardul Elisabeta, licitație publică cu oferte închise, pentru darea în întreprindere a construirii:

«Județul Argeș». (Moșia Lunca Mărghia). — Una magazie de bucate, devizul în sumă de lei 3.326.

Un pățul, devizul în sumă de lei 2.674.

«Județul Buzău». (Moșia Amaru). — Una magazie de bucate, devizul în sumă de lei 6.113,44.

Un pățul, devizul în sumă de lei 3.886,56.

(Moșia Rotunda). — Imprejmuirea ecaretelor pe o lungime de 560 m. l. aproximativ, devizul în sumă de lei 2.800.

Supra oferte și oferte condiționale nu se primesc.

Condițiunile, planurile și devizele, se pot vedea la Serv. Domenial secția Bunurilor, în zilele de lucru, între orele 10—12 a. m.

Garanția provizorie lei 5 la sută din suma devizului, cea definitivă va fi de 10 la sută din suma rezultată la licitație.

A V I Z

La 1 Octomvrie viitor revista noastră intră în anul al XII a existenței sale. În cei 11 ani de când apărem, d-nii abonați s'a u putut încredința că ea este așezată pe temelii puternice, apărând la timp și fiind distribuită cu cea mai mare regularitate.

Cum însă un mare număr de d-ni abonați au rămas în urmă cu plata micului cost al abonamentului, expunându-ne la cheltuieli foarte mari prin trimiterea chitanțelor prin poștă și chiar atunci refuzând de a plăti, ne vedem siliți ca să luăm măsuri pentru a nu ne mai expune la pierderi. Cu începere dar, dela 1 Octomvrie viitor 1908, nu vom mai expediă revista decât acelor ce vor trimete abonamentul pe anul al XII până la 1 Octomvrie viitor.

Domnii abonați posedând chitanțele de abonament, de oarece tuturor celor ce-au achitat, li s'au trimis în plicuri pe numele fiecăruia, pot ști până la ce dată sunt achitați, și deci cei rămași în urmă cu plata abonamentului trebuie să se pună la curent.

În curând vom trimete și chitanțele spre încasare. Facem cunoscut că vom suprimă trimiterea tuturor celor ce vor amână plata. Suma de 5 lei este prea mică pentru ca cu bună voință să nu poată fi plătită.

Nici o cerere de abonament nu va fi satisfăcută dacă nu va fi însoțită de cost prin mandat postal.

Persoanele ce ne trimit abonamente și n'au mai fost abonate, sau au primit revista în alte localități, sunt rugați a da deslușiri pe cotorul mandatului.

Administrația.

„STEUA“

Societatea «*Steaua*» are de scop a lucra pentru intinderea invataturii in popor, prin tiparirea si raspandirea de scrieri si publicatii morale, patriotice si de folos practic, si pentru impiedecarea, prin toate mijloacele legiuite, a raspandirii de scrieri si publicatii imorale, sau cu tendinta contrarii statului si ideii nationale romane.

Cotizatia este de cel putin *doi lei* pe an, iar pentru invatatori, preoti rurali si sateni, de cel putin *un leu* pe an. Fie-care membru este indatorat ca, in cel d'intaiu an dupa primirea sa, sa faca a se primi in Societate cel putin alti doi membri noi.

Cererile de inscriere, insoțite de cotizatia pe un an, se pot adresa d-lui *Spiru C. Haret*, strada Verde, Bucuresti.

Comitetul: *Președinte*, Ioan Kalindernu, *Membbru al Academiei Române*. — *Vice-președinte*, Sava Somănescu, *mare proprietar, fost senator*. — *Administrator și casier*, Spiru C. Haret, *Ministru, profesor universitar*. — *Secretar*, Const. Bănu, *profesor secundar, fost inspector școlar*. — *Membri*: Petre Gârboviceanu, *Administrator al Casei Sf. Biserici Autocefale Ortodoxe Române, profesor la Seminarul Central și director al Șc. Normale a Societății pentru învățătura poporului român*; I. Dimitrescu Procopie, *senator, fost Primar al Capitalei*; M. Vlădescu, *fost Ministru, profesor universitar*; Cristu S. Negoescu, *fost administrator al Casei Școalelor, profesor secundar*; Pompiliu Eliade, *profesor universitar*. — *Cenzori*, Const. Alimăneșteanu, *inginer de mine*; *Preotul econom* Const. Ionescu, *profesor secundar*; Const. Alexandrescu, *institutor*.

Membri înscriși și cotizațiuni plătite (urmare).

I. Gulioti (Brăila), 5 lei; G. Iuga (Brăila), 2 lei; S. R. Simionescu (Brăila), 2 lei; I. Brătescu (Brăila), 2 lei; F. Drugescu (Brăila), 2 lei; N. Chioreanu (Brăila), 2 lei; I. Pipoș (Brăila), 2 lei; D. Popescu Alexandriu (Ploești), 2 lei; V. Dumitriu (Ploești), 2 lei; I. Dem. Agraru (Ploești), 2 lei; I. Oncica (Câmpulung), 2 lei; N. Vasiliu (Ploești), 2 lei; Banca Poporului (București), 200 lei; Margareta Miler-Verghi (București), 10 lei; A. Tomescu (București), 2 lei; Matilda Tulbure (București), 2 lei; M. Brătășanu (București), 2 lei; Elena Frunzeanu (București), 2 lei; Sevasta V. Popescu (București), 2 lei; Natalia Tulbure (București), 2 lei; Petre Dulfu (București), 2 lei; Elena P. Dulfu (București), 2 lei; Paul Pașa (Constanța), 2 lei; Ecaterina P. Pașa (Constanța), 2 lei; N. Busuioc (Constanța), 1 leu; C. Petrescu (Constanța), 1 leu; A. Mităchescu (Constanța), 1 leu; P. Demetrian (Constanța), 1 leu; Robină Alexandu (Constanța), 1 leu; D. Bujilă (Constanța), 1 leu; T. Gheorghe (Constanța), 1 leu; T. Oprea (Constanța), 1 leu; C. Drăgulin (Constanța), 1 leu; C. Tunaru (Constanța), 1 leu; Gh. Mușătescu (Constanța), 1 leu; M. Constantin (Constanța), 1 leu; I. Predescu (Constanța), 1 leu; Eleonora Predescu (Constanța), 1 leu; Eliza Robescu (Constanța), 1 leu; A. Belizarie (Constanța), 2 lei; I. N. Neicu (Constanța), 1 leu; D. Vintilă (Constanța), 1 leu; Stan Dinu (Constanța), 1 leu; Th. Nicolescu (Constanța), 1 leu; Gh. Popescu (Constanța), 1 leu; Paulina Gh. Popescu (Constanța), 1 leu; V. Helgiu (Constanța), 1 leu; L. Helgiu (Constanța), 1 leu.

Numărul membrilor înscriși în cursul anului 1908 este de 405, iar veniturile societății, tot în acest timp, sunt de 2162.

(Va urma în numărul viitor).

SOCIETATE IN COMANDITĂ
WEIL, JOSEPH & Co. Succ.

BUCUREȘTI, Str. Smârdan No. 5, Casa Țăranu.

Mare depozit de unelte și

Mașini agricole și industriale

• • SPECIALITAȚI BREVETATE • •

Recomandă Domnilor Agricultori:

Pluguri de oțel originale Bächer
de tot felul.

Graps de oțel originale Bächer
mișcătoare, nemșcat are, lanțate și
canadiene cu arcuri ultima noutate.

Garnituri de treierat din renumita
fabrică *Hofherr & Schrantz* Viena,
cele mai solide și cele mai bune în
funcțiune.

Batoze de pornub cu abur, brevetate
«Casali», din aceeași fabrică, cele
mai căutate.

Vânturători No. 5 pe 4 roate de tran-
sport, originale *Hofherr & Schrantz*,
Viena.

Trioare originale Heid, Stöckerau
brevetate, cu ventilație și table fre-
zuite, toate mărimile.

Semănătoare prin înprăstiere, origi-
nale *Hofherr & Schrantz* 3,80 m.
lățime, ultimul model perfecționat.

* Semănătoarele în rânduri, celebra
marcă *Unicum Drill*, brevetate, ori-
ginale *Melichar*, cu aparat de se-
mănat prin lingurițe de oțel niche-
late extra-solide, a căror rezistență
o garantăm zece ani de zile. (Feri-
țivă de semănătoare cu roțițe ca-
nelate, cari ușor expun semințele
vătămării.

Prese hydraulice de vin, Teasuri și
zdrobitoare de struguri din fabrica
specială *Merrem & Knütgen*, Wit-
tlich, Germania.

Motoare Austriace de precizie pen-
tru combustibil benzină din fabrica
Oser & Bauer, Viena.

Mori pe postament de stejar din
fabrica *Hofherr & Schrantz*.

Pietre de moară din fabrica *Société
Générale Meulière*. La Ferté sous
Jouarre, Franța prima calitate, com-
puse din patru bucați întregi fără
pept, etc., etc., etc.

PREȚURI ȘI CONDIȚIUNI DE PLATA FAVORABILE

Se garantează soliditate și buna funcțiune

Cataloge la cerere gratis și franco